

רשות המסים בישראל

MA50D1-3-1102-20

יח' אב תשפ"א

27 ביולי 2021

אל תפוצה : א', נצ(1), ב(3), ג(1), ד(2), ו'

לפעולה: פקידי שומה וסגניהם, עובדי מחלקת השירות תפעול ורשת, עובדי מחלקת החזרי מס ותאומי מס ועובדי יחידות המש"מ האזוריות.

הוראת ביצוע מס הכנסה מספר 13/2021 - רשות המסים

הנדון: הגשת בקשה להחזר מס באופן מקוון - תיק 91

1. כללי

1.1. בהוראה זו, יפורטו הכללים לטיפול "בבקשות לפתיחת שנים להחזר מס באופן מקוון - תיק 91", במשרד השומה. כמו כן, יפורט אופן הטיפול ברשימות העבודה הנלוות לבקשות אלו.

1.2. מחלקת תפעול שבחטיבת שירות לקוחות ושע"מ, פעלו להרחבת היישום "בקשה משותפת לפתיחת תיק באופן מקוון - מערכת מפתח", ופיתוח מערכת אינטרנטית להגשת בקשות להחזרי מס - תיקי 91 באתר רשות המסים.

בעתיד, תתאפשר הגשת בקשות מקוונות לפתיחת סוגי תיקים נוספים, כגון: סוגי תיקי 30, תיקי 97, 94 וכו' ביישומים כאמור.

1.3. היישום החדש באינטרנט, נועד לאפשר לכלל הציבור וגם למייצגים שאינם מחוברים למחשב שע"מ, להגיש בקשות לפתיחת שנים להחזר מס - תיקי 91, ולהגיש את הדוח להחזר מס לשנים הרלבנטיות באתר האינטרנט של רשות המסים.

היישום המורחב ברשת המייצגים החדשה בשע"מ (להלן: "מערכת מפתח"), נועד לאפשר לציבור המייצגים המחוברים למחשב שע"מ, הגשת בקשות לפתיחת השנים להחזר מס באמצעות היישום המקוון, והוא מייתר למעשה את הצורך בהגשה פיזית של מסמכי הבקשה והנספחים הנדרשים, לפתיחת שנים והגשת הדוחות להחזר מס במשרד

רשות המסים בישראל

השומה. יישום זה, מהווה ערוץ נוסף, לערוץ הידני הקיים היום להגשת דוחות להחזר מס למי שאינו חייב בהגשת דוח.

2. היישום להגשת בקשה להחזר מס (91)

2.1. כאמור, המערכת פועלת הן בסביבת האינטרנט והן ברשת המייצגים החדשה, ומאפשרת לכלל האזרחים במדינת ישראל ולמייצגים המחוברים ושאינם מחוברים למחשב שע"מ, להגיש בקשה מקוונת לפתיחת שנים להחזר מס (91).

2.2. בעת שידור בקשה על ידי מייצג, תוצג לו דרישה לצרף יפוי כוח תקף עבור הלקוח. בעתיד, לאחר סיום פיתוח הממשק למערכת המקוונת לרישום ייצוג, המערכת תבצע בדיקה אוטומטית במרשם המייצגים, האם כבר קיים יפוי כוח תקף על שם הלקוח עבור המייצג. הודעה מתאימה תפורסם בהתאם.

אם כבר קיים יפוי כוח שנרשם - המייצג לא ידרש לצרף יפוי כוח במסך הצרופות. אם עדיין לא נרשם יפוי כוח, המערכת תציג למייצג קישור למערכת "רישום יפוי כוח" – המערכת תציג למייצג קישור למערכת "רישום יפוי כוח", לשידור יפוי הכוח, שבסיומו יוכל להמשיך בהזנת הבקשה לפתיחת שנים להחזר מס.

אם המייצג יבחר להמשיך בהזנת הבקשה לפתיחת התיק, ללא הגשת בקשה מקוונת לרישום יפוי כוח, הוא ידרש לצרף, כמסמך חובה, את טופס יפוי הכוח החתום על ידי הלקוח.

2.3. על מנת שניתן יהיה להגיש בקשה לפתיחת שנים להחזר מס באופן מקוון, הישות מגישה הבקשה או שבשמה הוגשה הבקשה על ידי מייצג, חייבת להיות ישות רשומה המוכרת במאגרי המידע של **מרשם האוכלוסין**, למשל: תושב חוץ ללא מספר זהות ישראלי, לא יוכל להגיש בקשה ביישום המקוון להחזר מס, אלא, יפנה כמקובל היום, בבקשה ידנית.

2.4. בהתאם להוראות סעיף 160 לפקודה, המערכת תבצע בדיקה יזומה, לגבי הזכאות להגיש דוח להחזר מס, לכל אחת משנות המס בגינן הוגשה הבקשה המקוונת לפתיחת שנים להחזר מס, עד שש שנים, רטרואקטיבית.

בעת שידור הבקשה, יוצגו למבקש שנות המס, אשר על פי החוק, ניתן להגיש עבורן בקשה להחזר מס. השנים הרלוונטיות יפתחו ברצף החל מהשנה הראשונה שצוינה בבקשה ועד לשנת המס האחרונה שסומנה לפתיחה.

יודגש, המערכת לא תאפשר פתיחה של שנות מס מסוימות (להלן: "**שנים חסומות**"), אשר לא תעמודנה בקריטריונים לפתיחת תיק מקוונת. במקרה של שנים חסומות, המערכת תציג הודעה, שתפרט את הסיבה לאי פתיחת האפשרות להגשת דוחות לחלק מהשנים המבוקשות.

רשות המסים בישראל

2.5. לאחר הזנת הבקשה, היא תנותב אוטומטית על ידי המערכת, למשרד השומה או ליחידות מש"מ האזוריות (ראשל"צ, כרמיאל, אשדוד, ראש העין, בית שמש), הקרובים לאזור מגוריו של מגיש הבקשה, בהתאם לכללים הנהוגים לשיוך תיקים.

2.6. ככלל, התיקים ייפתחו באופן אוטומטי במשרד השומה/מש"מ המתאים. במקרים מסוימים בהם לא ניתן לפתוח את השנים באופן אוטומטי, הבקשות תוצגנה ברשימות עבודה, לטיפול ידני במשרדים.

2.7. בכל מקרה בו המערכת אינה מאפשרת הגשת בקשה מקוונת לפתיחת שנים להחזר מס, מסיבה כלשהי, על הנישום או המייצג, להגיש בקשה ידנית לפתיחת השנים בהתאם לנהלים הקיימים.

2.8. לאחר פתיחת השנים להחזר מס, יישלח מסרון למבקש, עם קישור ליישום בו יתבקש לעדכן את פרטי חשבון הבנק שלו באזור האישי.

בנוסף, יישלח מסרון נוסף עם קישור ליישום לשידור דוחות מקוונים להחזר מס. בשלב זה, הדוח להחזר מס יהיה על גבי טופס 1301 הניתן לשדרו באופן מקוון או הגשת טופס 135 ידני.

2.9. אם מגיש הדוח מבקש להגישו באופן פרונטאלי במשרד או במערכת לפניות הציבור (להלן: "מפ"ל"), יש להדפיס/לסרוק את הגרסה האחרונה של הדוח, בה מופיע הבר קוד המעיד על כך שמדובר בשידור דוח מקוון. את הדוח וצרופותיו, ניתן להגיש כקובץ סרוק במערכת לפניות הציבור (להלן: "מפ"ל"), או להגישו פיזית באחד ממשרדי השומה ברחבי הארץ או ביחידות המש"מ האזוריות.

מייצגים המחוברים למחשב שע"מ יכולים לשדרו ולהגישו במערכת פניות מייצגים או באופן ידני. אם שנות המס להחזר הן לשנים 2019 או 2020 יהא ניתן להגיש את הדוח המקוון על כל צרופותיו במערכת לשידור דוח מקוון מלא ללא צורך בהגשתו במשרד.

יש לבצע את ההגשה על פי אחת האפשרויות האמורות, בהתאם לכללים שפורסמו באתר האינטרנט של רשות המסים: https://www.gov.il/he/departments/publications/reports/pa_100520-2

3. תהליך הגשת בקשה לפתיחת שנים להחזר מס - תיק 91

3.1. הציבור הרחב ומייצגים שאינם מחוברים למחשב שע"מ, ייכנסו ליישום באתר האינטרנט של רשות המסים בו יוצג דף שירות למערכת: "הגשת בקשה להחזר מס", או ישירות מהאזור האישי. מייצגים המחוברים למחשב שע"מ, ייכנסו ליישום, במערכת מפתח שבפורטל המייצגים.

רשות המסים בישראל

3.2. להזנת נתוני הבקשה להחזר מס - תיק 91, יש לפעול בהתאם לסדר המסכים המוצגים, כמפורט להלן:

3.2.1. מסך ראשי - באתר האינטרנט של רשות המסים, יש ללחוץ על "**מדריך להגשת בקשה להחזר מס**" ולאחר מכן ללחוץ על הקישור "להגשת הבקשה" לפתיחת מערכת להגשת בקשה להחזר מס.

במערכת מפתח, יש ללחוץ על הקישור "**החזר מס**", לפתיחת המסך להזנת בקשה לפתיחת שנים להחזר מס.

3.2.2. מסך דף שירות - מסך זה, מציג מידע כללי לגבי תהליך הגשת בקשה להחזר מס, שנות הזכאות להחזר מס כקבוע בסעיף 160 לפקודת מס הכנסה והמסמכים הנדרשים לצרף לדוחות המוגשים. להסבר מורחב ומפורט בנוגע להגשת בקשות להחזר מס, יש ללחוץ על הקישור המוצג על גבי המסך.

3.2.3. מסך כניסה (פרטים אישיים) - במסך זה, יוצגו פרטיו של מגיש הבקשה לפתיחת שנים להחזר מס, כגון: פרטי ההתקשרות, פרטיו האישיים כפי שמופיעים ברשות האוכלוסין וההגירה ועו"ד. כמו כן, יוצגו פרטי הקשר של המייצג או הנישום, כפי שעו"ד כנו במערכת רישום וזיהוי לקוח (מערכת הזדהות). בסביבת המייצגים - פרטי הקשר יזנו ע"י המייצג וכן, יוצגו קישורים לעדכון כתובות במרשם האוכלוסין של מגיש הבקשה ועדכון פרטי איש קשר.

כתובות - תוצג כתובת המגורים של מגיש הבקשה כאשר קיימת התאמה מול הכתובת למשלוח דואר. במקרה בו לא קיימת התאמה בין כתובת המגורים לכתובת למשלוח דואר, יוצגו שתי הכתובות כפי שמופיעים במרשם האוכלוסין, ללא אפשרות לשינוי ביישום.

אם מגיש הבקשה מבקש לשנות את אחת הכתובות שהוצגו לו, אזי, קודם להגשת הבקשה, באפשרותו לעדכן את הכתובות באמצעות לחיצה על קישור על גבי המסך המפנה ישירות לאתר רשות האוכלוסין באתר הממשלתי GOV.IL. אם המבקש מעוניין לשלוח את דברי הדואר למענו של המייצג, המייצג יוכל לסמן זאת בתיבה "**משלוח דואר למייצג**", הממוקמת בצדו הימני התחתון של מסך "פרטים אישיים". כתובת המייצג למשלוח דברי דואר תהיה בהתאם לרישום במרשם המייצגים בלבד.

פרטים ליצירת קשר - יוצגו פרטי הטלפון וכתובת הדוא"ל של מגיש הבקשה, אם מבקשים לשנות את אחד מפרטי הקשר המנויים על גבי המסך, יש ללחוץ על הקישור לשינוי פרטים ולשנות את הפרטים הנדרשים.

רשות המסים בישראל

3.2.4. בחירת אופן הגשת הדוח בשנת שינוי מצב משפחתי (מסך כניסה) - בשנה בה חל שינוי במצב המשפחתי (נישואין, חזרה ממצב פרודים), המערכת תציג למבקש את השנה שבה חל השינוי במצבו המשפחתי ותבקש ממנו או ממיצגו לסמן בחירה בין אחת מהאפשרויות:

- הגשת בקשה הכוללת את הכנסות שני בני הזוג - במקרה זה, המערכת תחסום את בן הזוג האחר מהגשת בקשה נפרדת לאותה השנה.
- הגשת בקשות נפרדות - במקרה זה, החישוב יתבצע בהתאם למצב המשפחתי שהיה טרום הנישואין/חזרה ממצב פרודים.
- אינני מעוניין להגיש דוח לשנה זו, כרגע.

3.2.5. בסימון האפשרות "הגשת בקשות נפרדות", תפתח חלונית עם הסבר לפיו יידרשו מגיש הבקשה ובן/בת זוגו להגיש במעמד שידור הדוח **טופס 4430 "הצהרה בדבר אופן הגשת הדוח בשנה בה חל שינוי במצב המשפחתי" כשהוא חתום על ידי שניהם ובו הוא ובן/בת הזוג מתחייבים להגיש את דוחותיהם בנפרד עבור שנה זו.**

סימון האפשרות "**אינני מעוניין להגיש דוח לשנה זו, כרגע**", יגרום לחסימת השנה בה חל שינוי במצב המשפחתי ולא תתאפשר הגשת בקשה להחזר מס לאותה השנה. הודעה על כך תוצג במסך עדכון פרטים (בחירת השנים). באפשרות מגיש הבקשה או מיצגו לשוב למסך כניסה "בחירת אופן הגשת הדוח בשנת שינוי מצב משפחתי", לסמן את אחת מהאפשרויות האחרות המנויות על גבי המסך לצורך פתיחת השנה להגשת בקשה להחזר מס ולהמשיך בהליך הגשת הבקשה.

3.2.6. אם הבקשה מתייחסת למספר שנים, אשר בחלקן חל בהן שינוי במצב המשפחתי, המערכת תציג את השנים הללו ותבקש לסמן בחירה בין אחת מהאפשרויות שצוינו.

לדוגמא, נישום המגיש בקשה בשנת 2020 לפתיחת שנות מס להחזר לשנות המס: 2014, 2015, 2016, אשר במהלך שנת 2014 התחתן, בשנת 2015 נפרד מאשתו ודיווח על היותו פרוד ובשנת 2016 חזר ממצב פרוד.

במקרה זה, המערכת תחייב את המבקש לסמן בשנת 2014 ובשנת 2016, האם הדוח לשנים הללו יכול לזכות את הכנסות שני בני הזוג או רק של המבקש עצמו. במקרה זה, אין מניעה שבשנת 2014 הוא יבקש להגיש דוח משותף, ואילו בשנת 2016 דוח נפרד וההפך.

3.2.7. הכללים המפורטים לבחירת אופן הגשת הדוח בשנה בה חל שינוי בסטטוס המשפחתי למצב נשוי או חזרה ממצב פרודים פורטו בהוראת ביצוע מס הכנסה מספר 10/2021 "הצהרה על אופן הגשת דוח בשנה שבה חל שינוי במצב המשפחתי למצב נישואין/חזרה ממצב פרודים".

רשות המסים בישראל

3.2.8. מסך פרטי הבקשה (בחירת שנים) - במסך זה, יוצגו השנים בהן קיימת זכאות להגשת בקשה לפתיחת שנים להחזר מס (91), על פי המועדים הקבועים בפקודת מס הכנסה.

מגיש הבקשה או מייצגו, יכולים לסמן את כל אחת מהשנים שתוצגנה כשנות מס אפשרויות להגשת דוחות להחזר מס או לסמן את כל השנים בפעם אחת בשדה "בחירת כל השנים". המערכת תבצע בדיקה לכל אחת משנות המס שסומנו ותציג את השנים שאושרו להגשת בקשה מקוונת להחזר מס.

לגבי השנים החסומות, בהן לא ניתן להגיש בקשה מקוונת לפתיחת שנים להחזר מס, תוצג הערה לכל שנה שנחסמה, אשר תפרט את הסיבה לחסימת אותה שנה.

3.2.9. עדכון מצב משפחתי (מסך עדכון פרטים) - במסך זה, יש לעדכן מצב משפחתי מבין שתי מהאפשרויות

הבאות:

3.2.9.1. מצב משפחתי נשוי.

3.2.9.2. מצב משפחתי פרוד.

3.2.10. בסימון האפשרות של מצב משפחתי נשוי, יוצגו פרטיהם של שני בני הזוג לצורך בחירת בן הזוג הרשום. אם מגיש הבקשה או מייצגו סימנו כי מגיש הבקשה יהיה בן הזוג הרשום - בחירה זו תעמוד בתוקפה 5 שנים ככל שהינם עומדים בכללים הקבועים בסעיף 64ב' לפקודת מס הכנסה.

אם מגיש הבקשה או מייצגו סימנו את בן הזוג האחר (שאינו מגיש הבקשה) כבן הזוג הרשום, יפתח חלון "הצהרה" בו בני הזוג מצהירים, כי בכפוף לקיום התנאים בהצהרה, בן הזוג האחר יהיה בן הזוג הרשום ושהם יצרפו במעמד הגשת הדוח, טופס 4435 - "הודעה/הצהרה בדבר בחירת בן זוג רשום", כשהוא מלא וחתום על ידי שני בני הזוג.

3.2.11. באפשרות מגיש הבקשה/מייצג להודיע על סטטוס "פרוד" לכל אחת מהשנים שאושרו להגשת בקשה להחזר מס, באמצעות סימון בתיבה הייעודית על גבי המסך "מצב משפחתי פרוד". סימון זה יחייב את המבקש למלא טופס 4440 "תצהיר בדבר נשואים החיים בנפרד" כשהוא מלא וחתום בהתאם להנחיות ולסרוק אותו למערכת. במקרה זה, התיק ייפתח באופן ידני במשרד השומה הרלבנטי ומסרון יישלח לנישום לאחר פתיחת התיק.

רשות המסים בישראל

3.2.12. מסך עדכון פרטים (מסמכים) - במסך זה, אין צורך לצרף מסמכים לבקשה מלבד מקרה בו נדרש טופס 4440 אותו יש לצרף, כאשר מגיש הבקשה או מייצגו סימנו כי ברצונם להצהיר על מצב משפחתי פרוד. על מנת לצרף את המסמך יש ללחוץ על סמן ה + בצדו השמאלי של המסך.

3.2.13. מסך עדכון פרטים (סיכום פרטים לפתיחת תיק להחזר מס) - על גבי המסך יוצג סיכום פרטי הבקשה לפתיחת השנים להחזר מס. לאחר שהמערכת תבדוק שהפרטים בבקשה הינם תקינים ונכונים, מגיש הבקשה/מייצג יידרש לסמן ולאשר את ההצהרה בדבר נכונות פרטי הבקשה וללחוץ על מקש "הבא". לחיצה על המקש תגרום לפתיחת חלון בו מוצגת שאלה, האם ברצון מגיש הבקשה או מייצגו לאשר את הגשת הבקשה. להשלמת תהליך הבקשה על המבקש או מייצגו ללחוץ על מקש "אישור" או מקש "ביטול" אם אין ברצונו להשלים את תהליך הגשת הבקשה.

3.2.14. מסך מעבר למערכת דוח שנתי - במסך זה, יוצגו פרטים לגבי שנות המס שאושרו לפתיחת השנים להחזר מס, הערוצים שבאמצעותם ניתן לשדר ולהגיש את הדוחות והקישורים לצורך שידורם וציון משרד השומה אליו תנותב הבקשה לפתיחת השנים. בלחיצה על משרד השומה שצוין, יוצגו פרטי המשרד אליו הבקשה נותבה, כגון: כתובת המשרד, שעות קבלת קהל, טלפונים להתקשרות וכו'. הצגת הנתונים לגבי ניתוב הבקשות להמשך טיפול במשרד השומה, מהווה אישור לכך כי תהליך הגשת הבקשה לשנים שאושרו הסתיים בהצלחה.

4. הטיפול ברשימות עבודה במשרדים

4.1. בקשות מקוונות להחזר מס לשנות מס שלא ניתן לבצע את פתיחתן באופן אוטומטי במערכת, או שלגביהן קיימת חובת הגשת דוח שנתי על פי הוראות הפקודה, תוצגנה ברשימות עבודה, לטיפול על ידי עובדי מחלקת השירות תפעול ורשת במשרדים, על פי הכללים הנהוגים ובהתאם להנחיה שתופץ בנפרד. במקרים אילו, התיקים ייפתחו באופן ידני במשרד השומה הרלבנטי ומסרון יישלח לנישומים לאחר פתיחת התיקים.

5. אחריות

5.1. פקידי שומה וסגניהם, רכזי מחלקת החזרי מס ותאומי מס, מרכזים בכירים שירות תפעול ורשת ומנהלי יחידות מש"מ אזוריות, אחראים לביצוע ההנחיות המפורטות בהוראה.

5.2. לשאלות/הבהרות וקבלת סיוע מקצועי ביישום הוראות נוהל זה, ניתן לפנות **למחלקת תפעול שבחטיבת שירות לקוחות** בטלפון 074-7616776 או באמצעות דוא"ל reset@taxes.gov.il

רשות המסים בישראל

בברכה,

רשות המסים בישראל